

D ů v o d y:

Dovolání jest odůvodněno, pokud s hlediska Šu 503 čís. 4 c. ř. s. vytýká odvolacímu soudu nesprávné rozřešení sporu co do výše žádané náhrady škody. Kdežto totiž soud první stolice výši škody posuzoval podle cen v době, kdy žalobce věci žádal zpět, tedy z jara roku 1919, vzal odvolací soud za základ určení škody podle Šu 273 c. ř. s. nižší ceny z doby, do které spadá prohlášení rozsudku, tedy ceny roku 1923. Jeho názoru nelze přisvědčiti. Je sice pravda, že peněžitou náhradu za věc dlužno při vzestupu cen poskytnouti podle hodnoty, jakou měla věc v čase vynesení rozsudku první stolice (čís. 903 sb. n. s.), ale tato zásada platí právě jen při vzestupu cen, stoupají-li totiž ceny nepřetržitě neb dostoupily alespoň ode dne škody největší výši v den prohlášení rozsudku. Pakliže však ceny kolísaly, takže nejvyšší stupeň dovršily přede dnem prohlášení rozsudku, ale do tohoto dne zase klesly, nutno škodujícímu přiznati nárok na náhradu škody podle §§ 1323, 1324, 1331 obč. zák. — § 1332 obč. zák. nepřichází v tomto sporu vůbec v úvahu — platí jiná zásada. Škodující má podle §§ 1323, 1324 a 1331 obč. zák. proti škůdci nárok, aby mu, nemůže-li jako v tomto případě býti vše zase uvedeno v předešlý stav, bylo dáno plné zadostiučinění, t. j., aby mu byl nahrazen kromě škody skutečné také ušlý zisk. Tento nárok vzniká a jest splatným ihned v době poškození činu, neboť zákon (§ 1297 obč. zák.) nečiní jej závislým na splnění nějaké podmínky nebo projití nějaké lhůty. Je tudíž škůdce od okamžiku činu v prodlení. Stihá ho proto nebezpečí povinného plnění, zejména i nebezpečí stoupnutí cen u věcí, jež má poškozenému vrátiti, kdežto pokles cen po nastalé úpravě není mu na prospěch. Zvýšení ceny poškozeného předmětu bylo by bývalo ziskem škodujícího, kdyby byl povinný včas plnil, jeho prodlením ušel žalobci tento zisk, musí jej dlužník proto nahraditi. Nezáleží na tom, že od té doby cena předmětu zase klesla, neboť nemůže žalobce tím pozbyti nároku již nabytého a přičilo by se zásadám spravedlnosti, by otálející dlužník prodlením na újmu poškozeného získal. Jest proto rozsudek odvolacího soudu na omylu, má-li za to, že bylo při určení škody vycházeti z cen podle doby prohlášení rozsudku první stolice a právem vzal soud první stolice za základ vyšší ceny, které platily v roce 1919, kdy žalobce žádal věci zpět.

Čís. 4082.

Závodní výbory (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n.).

Propuštění člena (náhradníka) závodního výboru jest bezúčinným, nebyl-li k němu dán souhlas rozhodčí komisi. V tom, že zaměstnanec našel si zaměstnání jinde, nelze ještě spatřovati jeho souhlas s propuštěním.

(Rozh. ze dne 5. srpna 1924, Rv I 1133/24.)

Žalobce byl náhradníkem závodního výboru žalované firmy, u níž byl zaměstnán jako dělník. Byv propuštěn domáhal se nejprve rozhodnutí rozhodčí komise, jež se však prohlásila nepřislušnou. majíc

za to, že náhradníkům závodních výborů nepřísluší přednostní práva jako členům. Nejvyšší správní soud nevyhověl stížnosti, uvedl však v důvodech, že výhody zákona vztahují se i na náhradníky závodních výborů. Žalobce podal po té žalobu na soudě, již se domáhal na žalovaného, by ho přijala zpět do práce a zaplatila mu mzdu. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. **Důvody:** Z podstaty a účelu závodních výborů plyne, že nejen členové, nýbrž i náhradníci závodního výboru požívají oprávnění §u 22 (2) zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 330 sb. z. a n. Můžeť v každé době nastati nutnost, by za člena zaneprázdněného nastoupil jeho náhradník, a jest právě účelem zákona, tuto nutnou náhradu za členy zajistiti. Jest nesporno, že žalobce v době svého propuštění byl u žalované náhradníkem závodního výboru a že byl propuštěn bez udání důvodu, důsledkem toho jest, že mohl býti propuštěn jen se svolením rozhodčí komise. Nerozhodno jest, jaké stanovisko rozhodčí komise dodatečně zaujala k otázce, zda jest toto svolení nutným, dále, kdy byla Nejvyšším správním soudem vyslovena zásada o stejném oprávnění členů a náhradníků a jak by bylo rozhodčí komisi přidržeti, aby se vyjádřila o svém souhlasu dle §u 22 (2) zákona. Odvolací soud nesouhlasí s názorem procesního soudu, že bylo povinností žalobce, by ihned aneb alespoň ve lhůtě zcela krátké odporoval žalobou svému propuštění, poněvadž tento názor není v zákoně odůvodněn. Odpadá proto předpoklad procesního soudu, že žalobce propuštění přijal a se zrušením svého pracovního poměru byl srozuměn (§ 863 obč. zák.). Žalobce nebyl tudíž z práce vůbec propuštěn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

✠

D ů v o d y:

Žalovaná strana uplatňuje toliko dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. Dovolání její jest neoprávněno, neboť odvolací soud posoudil věc v podstatě správně po stránce právní. Podle §u 22 (2) zákona o závodních výborech ze dne 12. srpna 1921 čís. 330 sb. z. a n. smí člen závodního výboru propuštěn býti jen se souhlasem rozhodčí komise, pokud zde není žádné z výjimek, v tomto odstavci dále uvedených. O žádnou takovou výjimku zde nejde. Závod musí si tudíž ovšem opatřiti s o u h l a s rozhodčí komise před propuštěním člena závodního výboru a komise může své s o u h l a s n é usnesení učiniti ovšem také jen před propuštěním. Ale to jest v tomto sporu nedůležité, neboť nejde o rozřešení otázky, zda rozhodčí komise má nebo může po propuštění člena závodního výboru d o d a t e č n ě p l a t n ě rozhodnouti, že souhlasí nebo nesouhlasí s propuštěním, pokud se týče zdali po propuštění může přezkoumati oprávněnost propuštění tohoto a prohlásiti je právně účinným nebo neúčinným. Zodpověděti jest v tomto sporu otázku, zda propuštění jest platné čili nic, když závod neopatřil si před propuštěním souhlas rozhodčí komise a komise nedala souhlasu, takže propuštění stalo se bez opatření a dání tohoto souhlasu. Odpověď může podle §u 22 (2) zníti jen tak, že propuštění jest neúčinné, a to platí také zde pro poměr mezi žalobcem a žalovanou firmou, neboť členové závodního výboru — a žalobce byl jeňo, by i jen ná-

hradním, členem, když byl propuštěn, — mohou podle Šu 22 (2) zákona býti propuštěni jen se souhlasem rozhodčí komise, ku propuštění žalobcovu nebyl takovýto souhlas dán ani před jeho propuštěním, ani později a není zde vůbec zákonné podmínky souhlasu rozhodčí komise, bez něhož propuštění státi se nesmí. Mínění žalované strany, že žalobce souhlasil mlčky s výpovědí, že ji mlčky přijal, nepodáv soukromoprávní žaloby hned bezprostředně neb aspoň v přiměřené krátké lhůtě po výpovědi, jest mylné. Toto mínění nemá opory v Šu 863 obč. zák., neboť není zjištěno žádné jednání ani opominutí žalobcovu, které by při náležité úvaze všech okolností nezůstavovalo rozumného důvodu pochybovati o tom, že žalobce výpověď schválil a že se vzdal zákonných nároků ze služebního poměru proti žalované firmě. Správa závodu žalované firmy se totiž hned dne 4. ledna 1923 usnesla, požádati rozhodčí komisi o rozhodnutí; komise vyhověla žádosti a vydala 18. ledna 1923 nález, načež žalobce i závodní výbor zakročili u správního soudu; tento rozhodl teprve 10. září 1923 a rozhodnutí jeho bylo teprve později doručeno stranám. Poněvadž rozhodnutí správního soudu mohlo býti důležité pro rozřešení otázky, zda žalobce byl právem propuštěn čili nic, a předem nemohlo býti známo, jak správní soud rozhodne, jest pochopitelno, že žalobce čekal na doručení tohoto rozhodnutí, dříve než se odhodlal podati soukromoprávní žalobu. Z jeho čekání nelze tudíž usuzovati na to, že srozuměn byl s výpovědí a že se vzdal nároku, nyní sporem uplatňovaného, proti žalované firmě. Ani okolnost, že mezitím byl nějaký čas jinak zaměstnán výdělečně a že bral podporu nezaměstnaných, nemůže vésti k opačnému úsudku, neboť žalobce jednak musil pečovati o svou výživu a za tím účelem musil si opatřiti peníze, když žalovaná firma následkem výpovědi přestala mu poskytovat smluvený plat, jednak musí žalobce podle Šu 1155 (§ 1162 b) obč. zák. dáti sobě se zažalovatelné pohledávky, pokud mu tato podle zákona přísluší, totiž ze smluveného platu, náležejícího mu z důvodu neoprávněného propuštění, sraziti všecko, čeho nabyl jiným zaměstnáním, nebo čeho nabýti úmyslně zameškal.

Čís. 4083.

Není třeba, by porušení povinné úcty k soudu (§ 86 c. ř. s.) bylo úmyslné, stačí i takové, jehož by se strana (její právní zástupce) při použití povinné pozornosti nebyli dopustili.

(Rozh. ze dne 6. srpna 1924, R I 574/24.)

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu zástupce strany (advokáta) do usnesení odvolacího soudu, jímž mu byla uložena pořádková pokuta dle Šu 86 c. ř. s.

D ů v o d y:

Ač nejvyšší soud nemá pochybnosti, že si stěžovatel nebyl zcela vědom ostrosti obratu, použitého v přípravném spisu, že se závadného nájezdu proti soudu dopustil v zápalu a že tudíž neměl v úmyslu